

Sistemske spremembe na področju vzgoje in izobraževanja

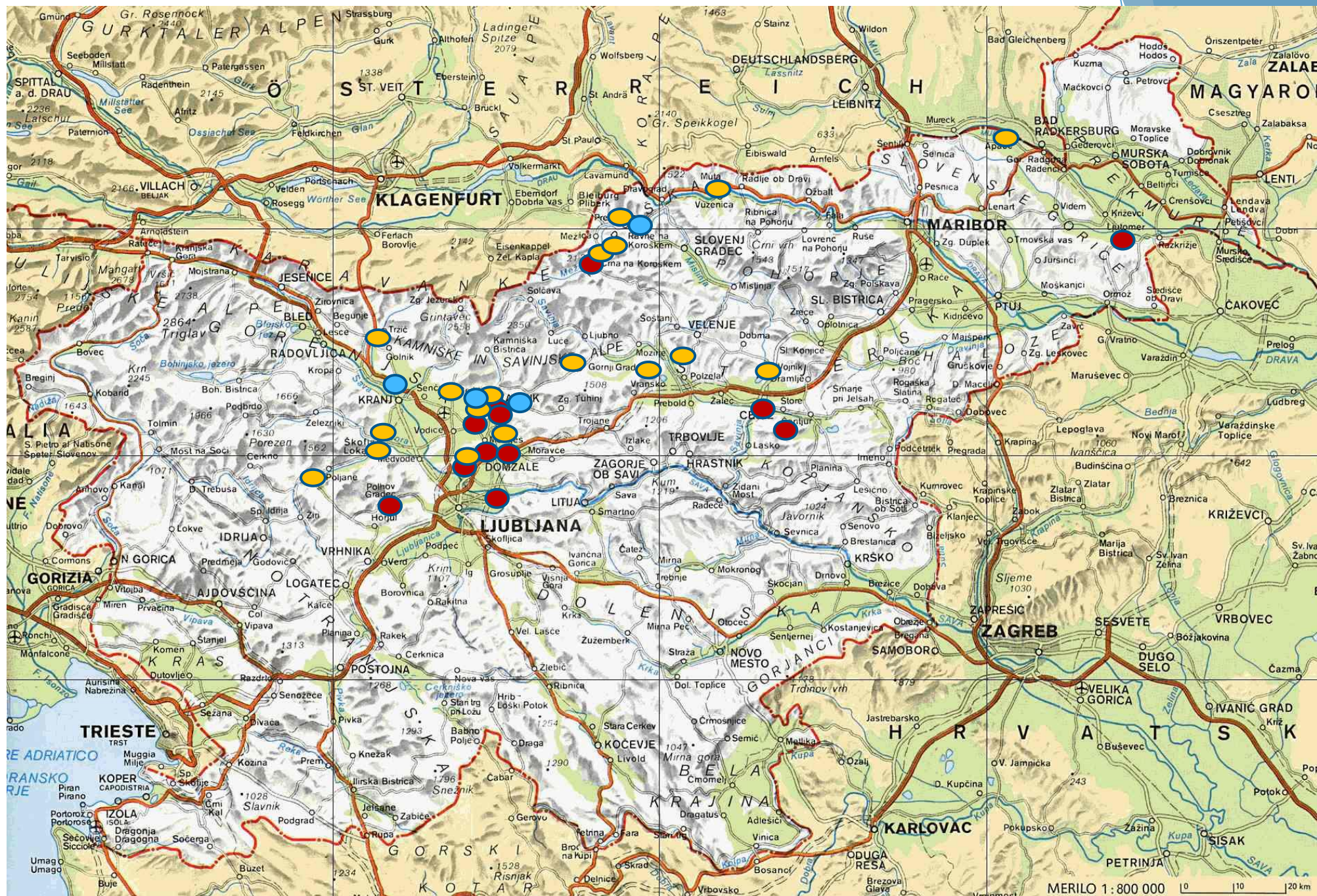
9. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v RS
Kakovost v pogojih različnosti

Dr. Darjo Felda, minister

Brdo pri Kranju, 25. avgust 2023

- Vrtci
- OŠ
- SŠ

Predšolska vzgoja - vrtci

- ▶ **Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje**

(UL, št. 82, dne 28. 7. 2023)

- ▶ Ministrstvo je pripravo pravilnika usklajevalo v delovni skupini skupaj s predstavniki
 - ▶ SVIZ,
 - ▶ Skupnosti vrtcev Slovenije,
 - ▶ Združenja ravnateljev vrtcev in
 - ▶ z združenji občin.
- ▶ Vrtcem je bila posredovana okrožnica z obrazložitvami členov.

Osnovno šolstvo

- ▶ Uveljavitev spremenjenih normativov in standardov (1. 9. 2023). V pripravi so dodatne spremembe normativov.
- ▶ Dopolnitev 20. člena ZOFVI omogoča šolam, ki so sodelovale v poskusnem uvajanju tujega jezika in razširjenega programa, da izvajajo oba programska elementa tudi v šolskem letu 2023/2024 pod enakimi pogoji, kot so veljali v času poskusa.
- ▶ V proceduri je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli.
- ▶ Predvidena je priprava podzakonskih aktov, ki se navezujejo na spremembe Zakona o osnovni šoli.

Glasbeno šolstvo

- ▶ Uveljavitev spremenjenih normativov in standardov (1. 9. 2023).
- ▶ Zagotovljena so dodatna finančna sredstva za povečanje vpisnih mest.
- ▶ V proračunskih dokumentih za leto 2024 so ponovno rezervirana sredstva za naslednjo širitev glasbenih oddelkov.
- ▶ Posodobili bomo tudi Zakon o glasbenih šolah.

Srednje šolstvo

- ▶ Uveljavitev spremenjenih normativov in standardov (s 1. 9. 2023).
- ▶ Zakon o spremembi Zakona o maturi je v medresorskem usklajevanju.
- ▶ Za šolsko leto 2023/24 smo v sodelovanju s šolami za vpis novincev zagotovili več kot 26 000 prostih mest (skoraj 4 500 mest več kot je bilo kandidatov vpisne generacije, t. j. 21 571).

Dijaški domovi:

- ▶ Več dijaških domov (7) se je letos prvič soočilo z omejitvijo vpisa → za prihodnje leto bomo iskali ustrezne rešitve (večji vpis je tudi odraz zaupanja v delo in kvaliteto dijaških domov).

Vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

- ▶ Implementacija in izboljšanje pogojev za izvajanje **Zakona o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju** (poleg posodobljenih normativov in standardov **pripravljen tudi Protokol delovanja mobilnih timov**, ki bo poenotil delo mobilnih timov).
- ▶ **Osnovne šole s prilagojenim programom in Zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami** - **posodobljeni normativi in standardi** z namenom olajšanja dela z otroki s kompleksnimi motnjami.
- ▶ Urejeno je področje **spremljevalcev** (lahko sistemizirani tudi začasni spremljevalci v osnovnih in srednjih šolah, če šole te pomoči ne morejo zagotavljati z že zaposlenimi).
- ▶ Posodobljen je **Pravilnik o dodatni strokovni in fizični pomoči za otroke s posebnimi potrebami**, ki omogoča zapis dodatne strokovne pomoči v odločbah o usmeritvi tudi za Posebni program vzgoje in izobraževanja, obenem pa ureja področje tolmačenja v slovenski znakovni jezik in v jezik gluhoslepih.

Vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

► Področje zgodnje obravnave:

- pripravljen je predlog nujnih sprememb Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami,
- pogovori z Ministrstvom za zdravje se intenzivirajo.

► Razvojne dejavnosti:

- ciljno raziskovalni projekt “Fenomenološka in etiološka analiza čustvenih in vedenjskih težav oziroma motenj ter izdelava didaktičnih pristopov za posamezne podtipе težav oziroma motenj”,
- nacionalna evalvacijska študija “Evalvacija modela poučevanja in tolmačenja slovenskega znakovnega jezika ter poučevanja slovenščine za gluhe in naglušne” (2021-2023),
- zaključena je nacionalna evalvacijska študija Identifikacija težav ter dobrih praks pri vzgoji in izobraževanju otrok s posebnimi potrebami s predlogi sprememb.

► Delovna skupina na MVI **pripravlja izhodišča za prenovo zakona, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami.**

Osrednje razvojne aktivnosti MVI

- I. **Ukrepi v okviru nacionalnega programa reform in naložb (NOO):**
 - **Kurikularna prenova** (Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov: kurikulum za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj splošnoizobraževalnih predmetov)
 - **Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja**
 - sistemske reforme za **opolnomočenje na področju digitalnih kompetenc v izobraževalnem prostoru**
- II. **Ukrepi v okviru Evropske kohezijske politike 2022–2029** (predvidena izvedba 2023–2028) – v pripravi podlage za izvedbo različnih razvojnih projektov:
 - že načrtovane številne **aktivnosti na področju digitalizacije**,
 - **aktivnosti za zviševanje ugleda vzgojiteljskih in učiteljskih poklicev** načrtujemo s posebnim projektom promocije teh poklicev in
 - **sistem kariernega razvoja strokovnih in vodstvenih delavcev**
- III. **Razvojne aktivnosti MVI** (odziv na trenutne potrebe, impulze iz okolja) – v sklopu teh aktivnosti tudi priprava **strategije oz. nacionalnega programa vzgoje in izobraževanja 2023–2033**
 - Jeseni je predvidena predstavitev mnenj oz. javne razprave o varnem in spodbudnem učnem okolju, predšolski vzgoji, bralni pismenosti, gimnazijskem programu ter poklicnem in strokovnem izobraževanju.

Šport otrok in mladine

- ▶ April 2023: objava [Javnega razpisa za sofinanciranje oddelkov z dodatno športno ponudbo v osnovnih šolah za šolsko leto 2023/2024](#) v višini 1 milijona evrov.
- ▶ Zanimanje OŠ je presegalo razpoložljiva sredstva – pri izboru smo sledili cilju, da se vsaj nekaj dodatne športne ponudbe v prvem VIO zagotovi čim večjemu številu šol.
- ▶ V pripravi je sprememba pogojev in meril za izbor šol, z namenom lažjega prilagajanja aktivnosti v šolskem prostoru.
- ▶ V prihajajočem šolskem letu na ministrstvu pripravljamo projekt (z**MIGAJ!**), ki bo namenjen spodbujanju gibanja srednješolcev in bo namenjen vsem srednjim šolam in dijaškim domovom.

Kadri v šolstvu

► Pripraviška mesta:

- 200 razpisanih mest za vzgojitelje in učitelje, prijavljenih 115 kandidatov.
- Skupaj s pomočniki vzgojiteljev bo pripravništvo s 1. 9. 2023 začelo opravljati 165 kandidatov.

► Štipendiranje študija v pedagoških študijskih programih (razpis zaključen včeraj, 24. 8. 2023)

- 100 štipendij za poučevanje fizike, matematike, računalništva in tehnike, kemije ter za drugostopenjski študij specialna in rehabilitacijska pedagogika, logopedija in surdopedagogika, inkluzija v vzgoji in izobraževanju, inkluzivna pedagogika, socialna pedagogika.

► Finančna pomoč za študij v študijskih programih za izpopolnjevanje

V razpisu za študijsko leto 2023/24 razpisujemo največ sredstev do sedaj, razpis bo odprt do 15. novembra 2023.

► Projekt **Posodobitev pedagoških študijskih programov** (konzorcij UL, UM, UP).

Kadri v šolstvu

- ▶ **Posodobitev izobrazbenih pogojev strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju**
 - Sprejete so spremembe in dopolnitve 15 podzakonskih predpisov, ki urejajo navedeno področje.
- ▶ Dopolnitev **109. člena ZOFVI** daje pravno podlago za zaposlitev
 - kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje glede stopnje in smeri izobrazbe, nimajo pa opravljenega strokovnega izpita in
 - kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje glede stopnje in smeri izobrazbe, nimajo pa pridobljene ustrezne pedagoške, pedagoško-andragoške ali specialno-pedagoške izobrazbe.

Šole ste z okrožnico prejele tudi vzorce pogodb o zaposlitvi za omenjene primere.

Pravilnik o napredovanju zaposlenih v vzgoji in izobraževanju v nazive

- ▶ Spremembe zaradi uveljavitve naziva višji svetnik;
- ▶ oblikovala široka delovna skupina pod vodstvom ministrstva, v katero so bili vključeni:
 - ▶ ravnatelji, predstavniki vrtcev, osnovnih šol, gimnazij, srednjih poklicnih in strokovnih šol in osnovnih šol za otroke s posebnimi potrebami;
 - ▶ predstavniki Zavoda RS za šolstvo, Centra RS za poklicno izobraževanje, Andragoškega centra Slovenije, Ljudskih univerz in Sindikata vzgoje in izobraževanja;
- ▶ posebej posvetovanja s strokovnjaki za področje posebnih potreb, glasbenega šolstva, s sodelavci Državnega izpitnega centra in Centra za mobilnost in Evropske programe izobraževanja in usposabljanja;
- ▶ uveljavitev 1. 9. 2023.

Prenova plačnega sistema (poteka pod okriljem MJU)

- ▶ Poteka prenova sistema plač v javnem sektorju.
- ▶ Potekajo resorska stebrna pogajanja (steber izobraževanja, znanosti, kultura), v katerem sodelujejo predstavniki MVI.
- ▶ V okviru teh dogovorov se usklajujejo plače vseh zaposlenih v vzgoji in izobraževanju (ravnatelji, direktorji, strokovni delavci, tehnično in administrativno osebje).
- ▶ Sočasno potekajo pogovori MVI z reprezentativnim sindikatom ravnateljev (SINDIR) o urejanju drugih vprašanj statusa ravnatelja.

Varno in spodbudno učno okolje

- ▶ Protokol za ravnanje ob zaznavi in obravnavi medvrstniškega nasilja v vzgojno-izobraževalnih zavodih
- ▶ Protokol za ukrepanje ob zaznavi in obravnavi spolnega nasilja in spolnega nadlegovanja v vzgojno-izobraževalnih zavodih

Smiselno vključite poglobljeno obravnavo problematike (preprečevanje sovražnega govora, psihičnega, fizičnega in medvrstniškega nasilja) v letni delovni načrt, v osnovni šoli pa tudi v vzgojni načrt.

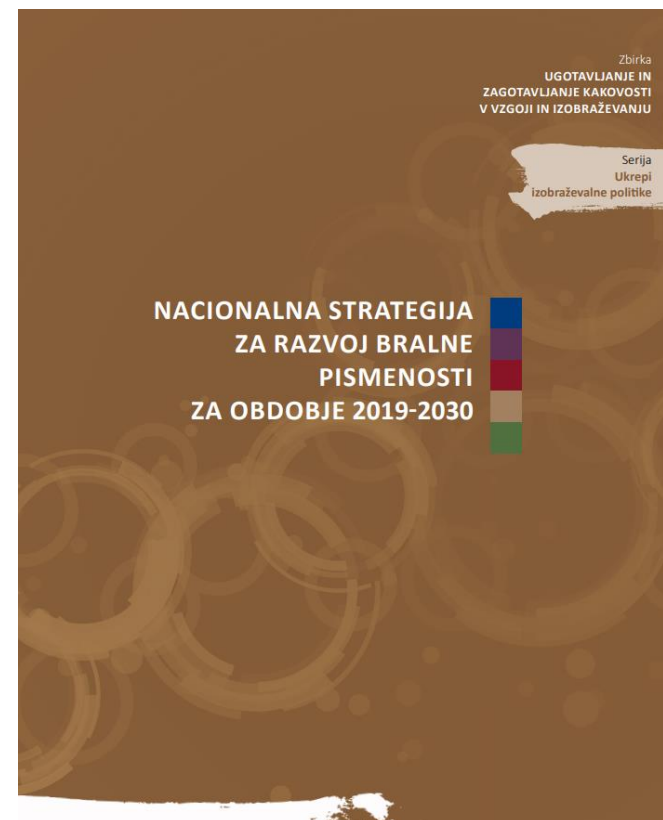

Bralna pismenost in bralna kultura

V pripravi je Akcijski načrt, ki ga pripravlja medresorski Nacionalni svet za bralno pismenost. Temelji na Nacionalni strategiji za razvoj bralne pismenosti, ki je bila na Vladi sprejeta decembra 2019.

Stalna skrb za bralno pismenost.

Spodbujajte zavedanje, da se **razvoj bralne pismenosti dotika vseh strokovnih delavcev v VIZ**, ne samo tistih, ki poučujejo slovenski jezik.

Nove mreže šol za podporo ugotavljanju in zagotavljanju kakovosti

- ▶ Zavod za šolstvo in Center za poklicno izobraževanje
- ▶ Delovanje mrež v šolskem letu 2023/24:
 - ▶ obstoječe mreže,
 - ▶ nove mreže šol za podporo ugotavljanju in zagotavljanju kakovosti, s pomočjo katerih lahko dvignete raven kompetenc kolektiva za izvedbo samoevalvacije in pripravljenost za uvajanje sprememb.

**Če še niste vključeni v mrežo šol za kakovost, vas prijazno vabimo,
da se povabilu odzovete.**

Raziskave kot vodilo h kakovosti

Mednarodne raziskave znanja

- ▶ Maj: PIRLS - bralna pismenost četrtošolk in četrtošolcev (maj 2023)
- ▶ November: ICCS - državljanska znanja osmošolk in osmošolcev (objava rezultatov 28. 11. 2023)
- ▶ December: PISA - naravoslovna, matematična in bralna pismenost petnajstletnikov in petnajstletnic (objava rezultatov 5. 12. 2023)

Nacionalne raziskave znanja

- ▶ Nacionalno preverjanje znanja
- ▶ Poklicna matura
- ▶ Splošna matura

Podatke o dosežkih učenk in učencev, dijakov in dijakinj poglobljeno vsebinsko preučite in uporabite v procesih samoevalvacije, kot izhodišče za razpravo v kolektivu o potrebnih in možnih izboljšavah pedagoškega dela.

Hvala za pozornost.

